

INITIATIV 6.4: Regionale materialestationer til brugte byggematerialer

Fremsat af: Socialdemokratiet

Formål og indhold:

På MKU 24/4 2024 holdt administrationen et oplæg om projekt "Regionale materialestationer til brugte byggematerialer" det er bestemt en nødvendig løsning både for at mindske brugen af råstoffer og for at mindske behovet for deponering/afbrænding. Kan der gives et bud på hvad der evt. skal afsættes i budget 2025 for at give projektet "luft under vingerne"?

Administrationens bemærkninger:

Formålet med dette forslag er at fremme cirkulært byggeri ved at understøtte strømme af byggematerialer til genbrug og genanvendelse gennem etablering af fysiske materialestationer, hvor brugte byggematerialer og sekundære råstoffer til byggeriet midlertidigt kan oplagres og klargøres.

Udgangspunktet for cirkulært byggeri er at reducere ressourcebehovet og bevare ressourcer ved at transformere eksisterende bygninger og materialer fra en tidligere benyttelse til genbrug/genanvendelse i fremtidige bygninger. En af de største udfordringer for cirkularitet i bygge- og anlægssektoren er at matche udbud og efterspørgsel af genbrugte/genanvendelige materialer. En væsentlig barriere er, at det er nødvendigt at opbevare sekundære materialer fra nedrivninger midlertidigt, indtil de kan bruges i et nyt byggeri.

Region Hovedstaden har derfor igangsat "*Undersøgelse af mulighederne for etablering af materialestationer til brugte byggematerialer og sekundære råstoffer til byggeriet*". Materialestationsundersøgelsen peger på, at det er nødvendigt med flere materialestationer til især de store mængder af mursten og beton, der kan genbruges og genanvendes.

Det er relevant at igangsætte en indsats for at få etableret fysiske materialestationer, der kan modtage og klargøre beton og mursten til genbrug eller genanvendelse, og som kan drives kommercielt.

Regionen har dog også et mere akut behov for at kunne oplagre de forskellige materialer fra egne nedrivninger, til de kan bruges igen. Det samme oplever blandt andet Københavns Kommune og Roskilde Kommune. Etableringen af en fælles offentlig materiale(bytte)station for regioner og kommuner vil være et væsentligt skridt på vejen til både at håndtere regionens ambitioner for cirkularitet i egne byggerier, samt at sætte skub i genbrug og genanvendelse indenfor byggesektoren.

Budgetforslaget indeholder derfor to tiltag, der kan igangsættes sideløbende og uafhængigt af hinanden:

1. *Analyse af mulighederne for realisering af kommercielle materialestationer til beton og mursten*

Dette indebærer en detaljeret analyse af materialestations-konceptet med nærmere undersøgelse af modeller, afdækning af miljømæssige og juridiske problemstillinger samt dialog med både offentlige og private parter om, hvordan en materialestation kan realiseres.

2. Etablering af en fælles offentlig materiale(bytte)station

Dette indebærer on-boarding af offentlige partnere til materialestationen, fælles udvikling af aftalegrundlag, undersøgelse af økonomi, rammevilkår og betingelser, leje/køb og klargøring af området samt efterfølgende drift. Estimeret budget afhænger af om arealet købes eller der indgås et længerevarende lejemål på fx 10 år.

Budgetoverslaget baseres på leje af et areal til materialestation på 2,5-5 ha. Det er en forudsætning, at der opnås forpligtende tilslutning inkl. økonomi fra mindst 5 relevante partnere, som fordeler udgifterne til undersøgelser, etablering, leje og drift. Det forudsættes, at regionen ansætter og aflønner en af de personer, der står for driften af materialestationen. Udgifterne i tabellen nedenfor er regionens andel af udgifterne.

En fælles offentlig materiale(bytte)station kan videreudvikles til at fungere som Living Lab, inklusiv demonstration, udvikling og beskæftigelsesinitiativer.

Konsekvenser:

Tiltag 1: Analyse af mulighederne for realisering af kommercielle materialestationer til mursten og beton

Økonomi (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Etableringsudgifter				
Løn (til evt. nye årsværk)				
Øvrig drift	0,5-1,0			
Udgifter i alt	0,5-1,0			

Personale (antal)	2025	2026	2027	2028
Årsværk (hvis der skal ansættes nye)	0	0	0	0

Tiltag 2: Etablering af en fælles offentlig materiale(bytte)bank

Økonomi (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Etableringsudgifter	4,0			
Løn (til evt. nye årsværk)		0,5	0,5	0,5
Øvrig drift		2,0	2,0	2,0
Udgifter i alt	4,0	2,5	2,5	2,5

Personale (antal)	2025	2026	2027	2028
Årsværk (hvis der skal ansættes nye)		1	1	1

Evt. uddybende beskrivelse:

Udgifterne til "Analyse for mulighederne for realisering af kommercielle materialestationer til mursten og beton" omfatter:

- Detaljeret undersøgelse af modeller
- Afdækning af miljømæssige og juridiske problemstillinger
- Dialog med både offentlige og private parter om mulighederne for realisering af en materialestation

Udgifterne til *"Etablering af en fælles offentlig materiale(bytte)bank"* omfatter:

- Undersøgelse af miljømæssige og juridiske forhold, udarbejdelse af aftalegrundlag mm
- Etableringsomkostninger til mandskabsskur, etablering af båse til udendørs materialer og etablering af telt-hal til andre materialer
- Leje/år af et areal på 2,5-5 ha med fast underlag, kloak o.l.
- Driftsomkostninger til personale samt materiel

Finansiering:

Sundhedskassen	
Den regionale udviklingskasse	X
Det sociale område	

Første tekstudkast til budgetaftalen:

Region Hovedstaden har som mål i den Regionale Udviklingsstrategi – *Fælles om bæredygtig udvikling* at bidrage til sikre et ansvarligt forbrug af råstoffer. Vi vil være med til at understøtte strømmen af brugt byggemateriale og sekundære råstoffer til byggerisektoren. Det vil vi gøre gennem etableringen af en materialestation, hvor materiale fra nedrivninger kan opbevares og klargøres, inden det kan genanvendes i fremtidige byggerier. Derfor vil Region Hovedstaden afsætte midler, som kan facilitere processen for realisering af kommercielle materialestationer til beton og mursten, samt etablering af en fælles offentligt materialebank.